

[Breckmann]

klaret på kun 3-4 år, og det er trods alt noget, som jeg ikke tror vi finder et sidestykke til i noget skandinavisk land.

Derfor virker det måske hårdt, at man fra dansk side oprindelig i kravene til Færøerne forlangte en sænkning af fiskernes indtægtssikring efter de allerede meget reducerede hyrer. Samtidig med at man fra dansk side ignorerede den eneste og sikreste vej til at få lagtingsbudgettet til at balancere, nemlig ved at reducere de offentlige lønninger og derved udgifterne.

Vi har nemlig selv klaret næsten at fjerne støtten til fiskerierhvervet. Landsstyret har således aftalt indbyrdes, at 1993-finansloven har indregnet en ca. 10 pct.s lønreduktion i det offentlige, selv om en meget større reduktion af alle lønindtægter og fortjenester ville have været mere på plads. Og selvfølgelig burde landskatten også sænkes tilsvarende, eller der burde indføres en lav proportionalsskat af bruttoindtægter.

Men som sagt kan jeg gentage, at vi ikke løser de virkelige strukturelle problemer på Færøerne ved at udnævne nogle danske teknokrater som erhvervsnedleggere på Færøerne. Tværtimod skaber vi nogle kæmpestore sociale og økonomiske dønninger, som får uanede følger.

For os på Færøerne er det vigtigt, at vi får genetableret de foreløbigt nedlagte fiskerivirksomheder.

Iværksættelsen på Færøerne af danske bankaktieselskabs-, revisions- og erhvervslove uden overgangsregler medfører desværre en nedsabling af et allerede udarmet færøsk erhvervsliv. Vi har alt for små overskud på Færøerne for ikke at sige ingen. Vi har ingen disponibel aktiekapital at råde over og derfor kun meget lille udsigt til en genrejsning eller forbedring af den færøske økonomi, hvis den først slagtes efter rent kontinentale regler. Derfor er det meget vigtigt, at de krav, man fra dansk side stiller til Færøerne, er de rigtige.

Når bloktilskuddet nu engang er nævnt, skal jeg sluttelig tilføje, at det med, at hele statsbevillingen til Færøerne nu omlægges til bloktilskud, er måske om ikke det eneste så dog det mest positive i den aftale, som er indgået mellem landsstyret og regeringen, og som jeg vil anbefale Folketinget at godkende.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Færøernes situation er dybt alvorlig, og det er den af to grunde. Det er den først og fremmest, fordi tilbagegangen i fiskebestanden i Nordatlanten har ramt Færøerne som næsten det hårdeste, et samfund kan blive ramt af, måske lige bortset fra ukontrollable valutaspekulationer, men det har vi jo heldigvis fået kontrol over for vort vedkommende.

Færøerne har igennem længere tid været i, hvad jeg vil kalde en økonomisk strukturel krise, som er affødt af, at når en af de afgørende forudsætninger for et samfunds indtægter svigter, stiller det store krav om enten at finde nye ressourcer som baggrund for nye indtægter – i dette tilfælde fiskeriresourcer – eller også tilpasse samfundets struktur, fiskeriflåden.

Derfor er det vigtigt at forstå, at Sjóvinnubankens krise ikke er en bankkrise af traditionel karakter, men en krise, som knytter sig meget til samfundets økonomiske udvikling. Derfor må man også forstå fra nogle partiers side, som har spurgt, hvorfor det danske samfund nu igen stiller penge til rådighed for Sjóvinnubankin, at vi gør det for det første, fordi vi føler det medansvar for Færøernes fremtid, som jeg var glad for at både hr. Jørgen Estrup, hr. Due-toft, fru Sonja Mikkelsen og hr. Glønborg fremhævede. Jeg hørte også både hr. Atli Dam og hr. Breckmann bekræfte en gensidig interesse i, at vi tilhører et rigsfællesskab, som både har rettigheder og pligter.

Derfor ligger der også i den danske regerings holdning, at vi på forhånd gør os klart, hvad konsekvenserne for det færøske samfund ville blive, hvis vi så i øjnene, at Sjóvinnubankin skulle lukke.

Jeg vil gerne gøre rede for, hvad konsekvenserne ville blive, så vidt vi kan se det. Det ville betyde lukning af en lang række virksomheder på Færøerne. Der ville ikke være penge til lønninger og foder til fiskeopdræt, og en række større offentlige indlån ville være delvis tabt, og et af de allerstørste færøske selskaber, der har en afgørende betydning for det færøske samfund, må betragtes som værende udsat for overlevelseskrise.

Nogle har talt om, hvorvidt det var muligt at forestille sig en periodevis lukning. Det har vi efter en meget kort analyse sagt ikke var ønskeligt og heller ikke muligt – mulighederne for at se en genåbning på kort sigt var slet ikke til stede.